

Välfärdsredovisning 2012

Strömsunds kommun

Innehåll

Sammanfattning	2
Mål 1. Alla känner delaktighet och har inflytande över den egna livssituationen och i samhället	7
Mål 2. Alla har ekonomisk och social trygghet	11
Mål 3. Barn och ungdomar har trygga och goda uppväxtvillkor	16
Mål 9 och 10. Fysisk aktivitet, goda matvanor och livsmedel	21
Mål 11. Minskat bruk av alkohol, tobak och ett samhälle fritt från narkotika och dopning.	28

Sammanfattning

Nedan följer en sammanfattning av resultaten på befolkningsnivå i Strömsunds kommun. Efter vissa av resultaten visas hur trenden inom området ser ut, om pilen pekar uppåt visar den en positiv utveckling, om den pekar vågrätt åt höger är trenden oförändrad och om pilen pekar neråt visar trenden en negativ utveckling. I vissa fall saknas jämförelse.

Delaktighet och har inflytande

Valdeltagande: Vid valet 2010 är det totalt sett en ökning i valdeltagandet i förhållande till valet 2006 - framförallt bland de unga männen. (Källa; <i>kommunen</i>)	
Kommunens verksamhet när det gäller tillgänglighet, information och öppenhet samt påverkan och förtroende: De ingående faktorerna i Nöjd Inflytande Index <i>indikerar</i> att alla områden ökat (2007,2008 och 2012), särskilt <i>Förtroende</i> och <i>Information</i> . För Strömsunds kommun är det framförallt <i>Förtroende</i> och <i>Påverkan</i> som bör förbättras de övriga två är bra och ska bevaras. (Källa: <i>SCB.</i>)	
Ungdomars bedömning av delaktighet och inflytande: ungdomar är mycket lite intresserade av traditionell politik oavsett årskurs. Viljan att vara med och påverka (på andra sätt?) har dock ökat i båda årskurserna. (Källa: <i>W-lupp</i>)	
Självskattat socialt deltagande bland vuxna. Personer i åldern 16 - 84 år är i lägre grad delaktiga i sociala aktiviteter än i länet i övrigt – lika 2010 som 2006. (Källa: <i>Hälsa på lika villkor 2010</i>)	
Antal föreningar med lokalt aktivitetsstöd. Ett ökat antal föreningar med lokalt aktivitetsstöd under 2012. Av de föreningar som fått lokalt aktivitetsstöd dominerar 18 föreningar av verksamhet för pojkar, två för flickor (Källa: <i>kommunen</i>)	

Ekonomisk och social trygghet

<p>Befolkningens utbildningsnivå: Även om utbildningsnivån har ökat generellt så halkar vi ändå efter både länet och riket som har en högre ökningstakt. Det är enbart männen som minskar skillnaden mot länet i helhet. (Källa: SCB)</p>	
<p>Familjer med låga inkomster: andelen familjer med hemmavarande barn med låg inkomst har minskat 2010 jmf med 2009 i kommunen. Även andelen familjer med sjuk- och aktivitetsersättning har minskat 2010 jmf 2009.</p> <p>Däremot har andelen ensamstående utan hemmavarande barn och pensionärsfamiljer med låg inkomst ökat 2010 jmf med 2009 i kommunen. Ökningen är inte lika stor i länet och riket även om andelen ökat även där. (Källa: SCB, inkomst- och taxeringsregistret)</p>	
<p>Antalet arbetssökande; öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd . Andelen totalt arbetslösa har minskat något mellan åren 2010 och 2012, även andelen i program har minskat. Minskningen i arbetslöshet gäller främst den manliga befolkningen. (Källa: Arbetsförmedlingen)</p>	
<p>Ekonomiskt bistånd; andel av befolkningen: andelen biståndsmottagare i procent av befolkningen har ökat årligen sedan 2008. (Källa: SCB, Ekonomiskt bistånd)</p>	
<p>Antalet månader per år i bidragsberoende har ökat sedan 2008. (Källa: SCB, Ekonomiskt bistånd)</p>	

Barn och ungdomar har trygga och goda uppväxtvillkor

<p>Självskattad hälsa, psykosomatiska besvär – De allra flesta flickor och pojkar i årskurs 8 mår bra. Däremot är det fler flickor än pojkar i årskurs 8, som någon gång de senaste tre månaderna känt sig ledsen eller nedstämd. Jämförelse saknas. (Källa: Hälsosamtal i skolan).</p>	
<p>Andel barn 0-20 år placerade i familjehem eller hem för vård eller boende. Fler barn och ungdomar har placerats i Hem för vård eller boende (Hvb-hem) och i familjehem under 2012 än under de två föregående åren. (Källa: kommunen, Individ och familjeomsorg)</p>	
<p>Trygghet, trivsel orättvis behandling. Eleverna känner sig trygga och trivs i våra grundskolor enligt de undersökningar som gjorts 2010, 2011 och 2012. (Källa: Elev- och föräldraenkät)</p>	
<p>Behörighet till gymnasieskolan; En högre andel av eleverna är behöriga till gymnasieskolan 2012 jämfört med 2011. (Källa: Skolverket)</p>	
<p>Andel anställda årsarbetare med högskoleutbildning i kommunal förskola. Andelen årsarbetare i förskolan med pedagogisk högskoleutbildning 2012 har minskat något jämfört med 2011. (Källa: Skolverket)</p>	
<p>Barnfattigdomsindex: Andel barn totalt som finns i ekonomiskt utsatta hushåll är (17%) d v s lika stor 2009 som 2010. (Källa: FHI, SCB, Inkomst – och taxeringregistret).</p> <p>Andel barn med utländsk bakgrund som finns i ekonomiskt utsatta hushåll ökar från 60,4 % 2009 till 65 % år 2010. (Källa: FHI, SCB, Inkomst – och taxeringregistret).</p>	<div style="text-align: center;"> </div>

Fysisk aktivitet, goda matvanor och livsmedel

<p>Fysiskt aktiva vuxna i genomsnitt minst 30 min eller mer per dag: andel som uppger att de är fysiskt aktiva minst 30 minuter per dag har minskat både för kvinnor och män från 2006 till 2010. (Källa: Hälsa på lika villkor 2010)</p>	
<p>Fysiskt aktiva barn och ungdomar på fritiden De flesta elever i årskurs 8 tränar/motionerar minst 30 minuter flera gånger i veckan. Pojkar i lite högre utsträckning. (Källa: Hälsosamtal i skolan). Jämförelse saknas.</p>	
<p>Kunskap om kostens och motionens betydelse Frågeområdet lärande visar 2012 godtagbar måluppfyllelse. Den ligger på 70,85 procent (2,96), vilket sammanfaller med 2010 och 2011 års elev- och föräldraenkät. Inga större skillnader mellan flickor och pojkar. (Källa: Elev- och föräldraenkät)</p>	
<p>Matvanor: De flesta elever i årskurs 8 dricker söta drycker mellan 1-4 dagar i veckan. (Källa: Hälsosamtal i skolan). Jämförelse saknas.</p>	
<p>Andel barn som ammas vid 6 månaders ålder: andelen i % som ammas helt och andelen som ammas helt och/eller delvis har ökat både i kommunen och i länet. Ökningen i % är större i kommunen än i länet. (Källa: Årsrapporter, 2011 och 2012, landstinget)</p>	
<p>Andel 10-åringar med normalvikt, övervikt och fetma. Drygt en fjärdedel av 10-åringarna i Strömsunds kommun är överviktiga och ca 8% av 10-åringarna har fetma. (Källa: Hälsosamtal i skolan). Jämförelse saknas.</p>	
<p>Andel vuxna med fetma: andelen kvinnor med fetma har ökat 2010 jämfört med 2006. Männerna ligger kvar på en hög nivå jämför med länet och riket. (Källa: Hälsa på lika villkor 2010)</p>	

Minskat bruk av alkohol, tobak och ett samhälle fritt från narkotika och dopning.

<p>Riskabel alkoholkonsumtion bland unga vuxna: I länet uppges en fjärdedel av unga vuxna en riskabel alkoholkonsumtion. Uppgifter för kommunen saknas p g a att inte tillräckligt många tillfrågats/svarat. (Källa: <i>Hälsa på lika villkor, 2010</i>). Jämförelse saknas.</p>	
<p>Andel rökare. Minskad andel kvinnor som röker 2010 jämfört med 2006 men en liten ökning bland männen. (Källa: <i>Hälsa på lika villkor</i>)</p>	
<p>Langning av alkohol från föräldrar, kompisar eller andra: Langningen från kompisar och kompisars syskon har ökat från 2010 till 2012, samtidigt som langningen från föräldrar (med lov) har minskat. (Källa: <i>Drogvaneundersökning</i>)</p>	
<p>Antal narkotikabrott: 13 ärenden med misstanke om narkotikabrott 2012 jämfört med 16 ärenden år 2011. (Källa: <i>Polisen</i>)</p>	
<p>Andelen som provat narkotika: En tillbakagång till nästan samma antal (11) som 2010 då 10 ungdomar provat. Trots detta så kan en ökning av både narkotikatillgång och narkotikabruk hos ungdomar väntas, vilket redan sker i både länet och övriga landet. Bidragande orsaker är troligen den ökande nätdrogsmarknaden och en liberalare syn på droger hos ungdomarna själva. (Källa: <i>Drogvaneundersökning</i>)</p>	
<p>Antal rattonyktra/antal test. En tydlig ökning av antalet rattonyktra från 1/149 2011 till 1/65 2012, vilket till viss del kan förklaras av flera riktade kontroller.</p>	

MÅL 1 . Alla känner delaktighet och har inflytande över den egna livssituationen och i samhället

Delaktighet och inflytande i samhället är en av de mest grundläggande samhällsliga förutsättningarna för folkhälsan. Brist på inflytande och möjligheter att påverka den egna livssituationen har ett starkt samband med hälsa. Rätten till delaktighet gäller alla.

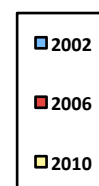
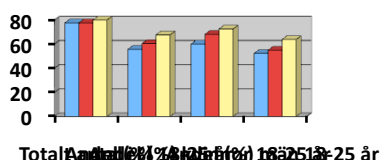
Framgångsfaktorer: gemenskap, behövd och bekräftad, engagemanget tas på allvar, möjligheten till inflytande är reell, goda sociala relationer, känsla av samhörighet

Utmaningar/satsningar

- **Fler som röstar i kommunvalet**
- **Utvecklad dialog med kommuninnevånarna**
- **Öka ungdomars delaktighet och inflytande**
- **Fler föreningsaktiva genom stöd till föreningar**
- **Fler mötesplatser för unga**

Indikator: valdeltagande fördelat på samtliga och förstagångsväljare, unga väljare upp till 25 år fördelat efter kön. (Källa; kommunen)

År	Totalt antal i %	Andel (%) 18 – 25 år	Andel (%) av kvinnor 18 –25 år	Andel (%) män 18-25 år
2002	77,6	55,7	60,0	52,3
2006	77,6	60,4	68,1	54,9
2010	79,9	67,6	72,5	63,8

Vid valet 2010 är det totalt sett en ökning i valdeltagandet (3,3 procentenheter) och där man kan se att de unga väljarna ökat mer än mellan de två förra valen. Det är framförallt de unga männen som gjort en rejäl ökning, nästan 9 procentenheter, även om också unga kvinnors valdeltagande gått upp ytterligare ett snäpp efter den rejäla ökningen mellan de två förra valen.

Indikator: *Kommunens verksamhet när det gäller tillgänglighet, information och öppenhet samt påverkan och förtroende*

Medborgarundersökning via SCB gjordes hösten 2012. Enkäten i undersökningen genomgick en större förändring 2010 och därför är inte alla delar jämförbara med tidigare år, men indexet totalt anses statistiskt jämförbart. Enkäten skickades ut till 496 invånare och besvarades av 51 % (124 kvinnor och 130 män).

(källa: SCB.)

Nöjd-Inflytande-Index (NII) 2007,2008 och 2012

	2007	Riket 2007	2008	Riket 2008	2012	Riket 2012
U. Nöjd Inflytande Index (NII)	31	41	35	41	37	39
U. Nöjd Inflytande Index - Förtroende	28	45	35	44	41	49*
U. Nöjd Inflytande Index - Information/öppenhet (Information 2012)	44	53	44	53	48	53*
U. Nöjd Inflytande Index - Påverkan/inflytande (Påverkan 2012)	29	38	31	38	34	39*
U. Nöjd Inflytande Index – Tillgänglighet (Kontakt 2012)	45	48	45	48	46	44*

*Ej helt jämförbara

Det totala indexet NII anses jämförbart mellan 2008 och 2012 och har höjts 2 enheter sedan undersökningen 2008, men det är inom felmarginalen som för 2012 är $\pm 4,6$ och är alltså inte statistiskt säkerställt.

De ingående delarna är inte helt jämförbara. De mäter ungefär samma områden och det är ungefär samma frågor som ställs men eftersom man ändrat benämning på faktorerna samt ändrat frågeformuleringar så kan man inte säga att de är statistiskt jämförbara.

De ingående faktorerna **indikerar** dock att alla områden ökat, särskilt *Förtroende* och *Information*.

Jämfört med alla deltagande kommuner (120 stycken) så är *Information* och *Påverkan* lägre än för genomsnittresultatet. Detsamma gäller om man jämför med liknande kommuner (storleksmässigt).

För varje index gör SCB en prioriteringsmatris som visar på vilka faktorer som bör förbättras för att få högre totalt index. För Strömsunds kommun är det framförallt *Förtroende* och *Påverkan* som bör förbättras de övriga två är bra och ska bevaras.

Fördelat på kön så kan vi se att följande skillnader finns för 2012:

- Det totala indexet är högre för män än för kvinnor (39 respektive 35).
- Kvinnor upplever att det är lättare att få kontakt än männen (48 mot 44).
- Kvinnor har också något större förtroende än männen (43 mot 40).
- Påverkan får ungefär samma betyg (kvinnor 35, män 34)

Ingen av dessa skillnader är dock statistiskt säkerställda.

Indikator: Ungdomars bedömning av delaktighet och inflytande

Senaste LUPP-undersökningen (lokal uppföljning av ungdomspolitiken) gjordes hösten 2012 bland elever i årskurs 8 samt åk 2 på gymnasiet. 89 % av åttondeklassarna och 90 % av gymnasieeleverna besvarade enkäten. (Källa: W-lupp)

Här redovisas ett urval av de frågor som ställs kring delaktighet i LUPP. Samma urval av frågor har gjorts i tidigare presentationer av resultatet för kommunen.

	Åk 8 () = 2009			Åk 2 gymnasiet () = 2009		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Hur intresserad är du av politik? (mycket eller ganska intresserad)	21,3 % (14,5%)	23,5% (19,3%)	22,7 % (16,5%)	22,0 % (22,5%)	30,3 % (22,2%)	25,3 % (22,3%)
Upplevd möjlighet att föra fram åsikter till de som bestämmer (ganska eller mycket stora möjligheter)	20,8 % (21,7%)	21,5 % (19,2%)	21,7 % (20,6%)	12,2 % (10,0%)	3,0 % (12,7%)	8,0 % (11,6%)
Vill du vara med och påverka i frågor som rör den kommun där du bor? (ja)	43,8 % (36,2%)	58,8 % (39,2%)	51,5 % (37,5%)	61,0 % (52,5%)	48,5 % (37,1%)	56,0 % (43,1%)
Skulle du vilja träffa beslutsfattare i din kommun? (ja)	21,3 % (36,8%)	26,9 % (30,8%)	23,8 % (34,2%)	19,5 % (40,0%)	15,2 % (20,6%)	18,5 % (28,2%)
Hur intresserad är du av samhällsfrågor? (mycket eller ganska intresserad)	27,7 % (39,1%)	36,0 % (28,8%)	31,7 % (34,7%)	24,2 % (67,5%)	30,3 % (32,2%)	26,7 % (42,1%)

På det hela taget är ungdomar mycket lite intresserade av "traditionell" politik oavsett årskurs. Anmärkningsvärt är att gymnasieungdomarna i lägre grad upplever möjlighet att framföra sina åsikter till beslutsfattare än vad åttondeklassarna gör. **Viljan** att vara med och påverka har dock ökat i båda årskurserna.

Frågan om du skulle vilja träffa "beslutsfattare i din kommun" är ändrat till "politiker i kommunen" i Lupp 2012.

En lägre andel tycker 2012 att det är viktigt att beslutsfattare och ungdomar träffas men det är en viss skillnad mellan flickor och pojkar. När det kommer till att själv vilja träffa en beslutsfattare så är intresset ännu lägre än 2009. Viktigt i allmänhet men inte för dem själva?

Slutligen har intresset för samhällsfrågor minskat ytterligare med undantag för pojkar åk 8 som ökat något.

Indikator: självskattat socialt deltagande.

Beträffande självskattat socialt deltagande bland vuxna i kommunen är invånarna i åldern 16 - 84 år i lägre grad delaktiga i sociala aktiviteter än i länet i övrigt (65% mot 76%)
(Källa: *Hälsa på lika villkor 2010*)

2006 deltog sju av tio i vår kommun i sociala aktiviteter, vilket var lägre än både länet och riket. Lägst deltagande uppgav 65-84 åringar där mindre än hälften var socialt deltagande. (Källa: *Hälsa på lika villkor 2006*)

Indikator: Antal föreningar med lokalt aktivitetsstöd (Källa:kommunen)

	2009	2010	2011	2012
Antal föreningar med lokalt aktivitetsstöd	21	27	25	29

Lokalt aktivitetsstöd utgår med en summa per gruppaktivitet och en summa per deltagare till ideell förening för verksamhet bedrivet för barn och ungdomar i åldern 7-20 år. Läsåret 2011/2012 gav kommunen lokalt aktivitetsstöd till 14 576 deltagartillfällen för flickor och 22 573 deltagartillfällen för pojkar.

Av de föreningar som fått lokalt aktivitetsstöd domineras 18 föreningar av verksamhet för pojkar (mer än 60 % av deltagartillfällen med lokalt aktivitetsstöd gick till pojkar). Två föreningar domineras av verksamhet för flickor.

Kommunen ger även driftsbidrag till samlingslokaler till ideella föreningar som baseras på driftskostnad, antal aktiviteter + antal besökande, antal fast boende samt lokalens storlek.

Antalet föreningar som fått driftsbidrag 2012 var 46 st vilket innebär att aktiviteter pågått i samtliga föreningar.

Antalet aktiviteter + antalet besökare har varierat mellan 87-11 826.

MÅL 2 . Alla har ekonomisk och social trygghet

Ekonomisk och social trygghet är en av de mest grundläggande förutsättningarna för folkhälsan.

Framgångsfaktorer: hälsa och medellivslängd har ofta samband med utbildningsnivå, viktigt med livslångt lärande, utbildning stärker individen och ökar möjligheterna att påverka sin situation, ett brett utbildningsutbud ger fler valmöjligheter och bidrar till en mer jämlik hälsa, förvärvsarbete är viktigt för identitet och socialt liv samt för försörjningen, arbetsplatser kan vara hälsofrämjande.

Utmaningar/satsningar

- **Utbildning av hög kvalitet så att uppsatta mål kan nås**
- **Inrätta funktion som arbetskraftskoordinator för samordning av kommunens insatser för arbete och sysselsättning**
- **Fler i arbete**
- **Motverka ungdomsarbetslöshet Minska ungdomars behov av ekonomiskt bistånd**

Indikator: *Befolkningens utbildningsnivå*

Befolkningens (25-64 år) utbildningsnivå. Ny tabell för i år, vi har valt att ändra bas för att få det mer i takt med verkligheten och den sammanställning som SCB gör varje år. Siffror för länet inom parentes. (Källa: SCB)

	Utbildningsnivå	2010	2011	2012
Högskoleutbildning < 3 år	Kvinnor	11,3 % (15,7 %) Riket: 15,3 %	11,1 % (15,9 %) Riket: 15,4 %	11,4 % (15,9 %) Riket: 15,5 %
	Män	8,1 % (12,9 %) Riket: 14,1 %	8,3 % (13,1 %) Riket: 14,4 %	8,4 % (13,1 %) Riket: 14,6 %
	Totalt	9,6 % (14,3%) Riket: 14,7 %	9,7 % (14,4 %) Riket: 14,9 %	9,8 % (14,5 %) Riket: 15,0 %
Högskoleutbildning > 3 år	Kvinnor	17,2 % (24,8 %) Riket: 27,3%	17,7 % (25,5 %) Riket: 28,2 %	18,2 % (26,2 %) Riket: 29,0 %
	Män	6,2 % (14,1 %) Riket: 20,0 %	6,6 % (14,2 %) Riket: 20,4 %	6,7 % (14,3 %) Riket: 20,7 %
	Totalt	11,3 % (19,3 %) Riket: 23,6 %	11,9 % (19,7 %) Riket: 24,2 %	12,1 % (20,2 %) Riket: 24,8 %

Männen har fortfarande en rejält lägre utbildningsnivå än kvinnorna i kommunen, särskilt stor är skillnaden för högskoleutbildning tre år eller mer. Denna skillnad mellan könen är större i kommunen jämfört med riket men ungefär lika stor eller något större jämfört med länet.

Även om utbildningsnivån har ökat generellt så halkar vi ändå efter både länet och riket som har en högre ökningstakt. Männerna knappar dock in något mot länet mellan 2012 och 2010, särskilt när det gäller högskoleutbildning 3 år eller mer.

Nedan visas skillnaderna i procentenheter mellan 2010 till 2012, röda siffror visar att vi halkar efter ytterligare, gröna, feta siffror betyder att vi knappar in något.

Utbildningsnivå	Skillnad i procentenheter från 2010 till 2012 mot Riket	Skillnad i procentenheter från 2010 till 2012 mot Länet
Högskoleutbildning < 3 år totalt	5,1 - > 5,2	4,7 - > 4,7
Kvinnor	4,0 - > 4,1	4,4 - > 4,5
Män	6,0 - > 6,2	4,8 - > 4,7
Högskoleutbildning > 3 år totalt	12,3 - > 12,7	8,0 - > 8,1
Kvinnor	10,1 - > 10,8	7,6 - > 8,0
Män	13,8 - > 14,0	7,9 - > 7,6

Indikator: Familjer med låga inkomster

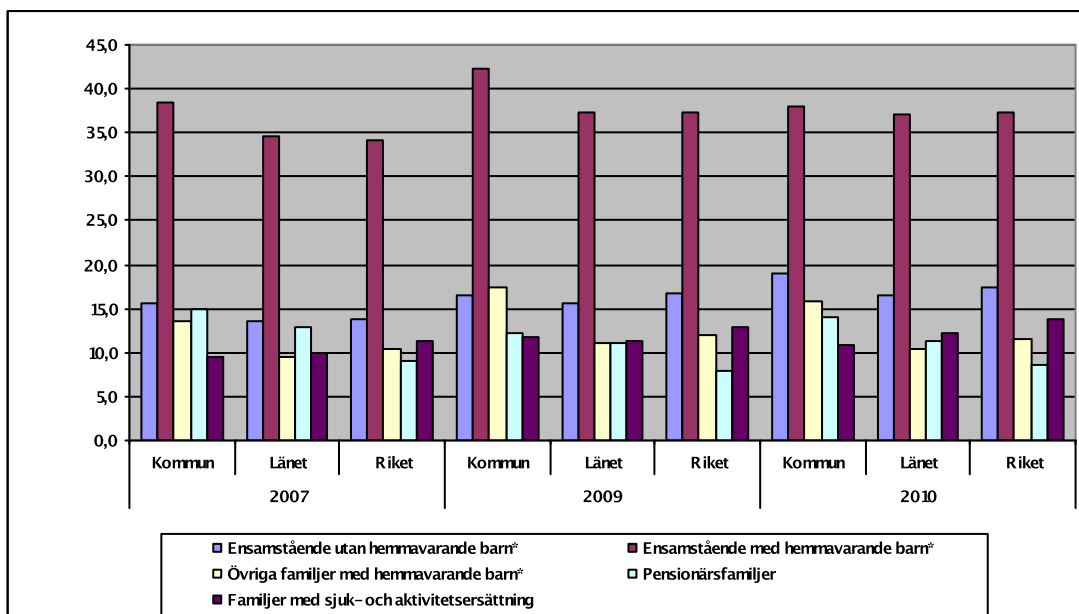
Andel (%) familjer med låga inkomster* (Källa: SCB, inkomst- och taxeringsregistret) 2009.

Med låg inkomst avses en disponibel inkomst (per konsumtionsenhet) under 60 procent av medianinkomsten.

*Medianinkomst är den mittersta observationen i en rangordning av inkomsttagarna efter inkomstens storlek d v s det finns lika många inkomsttagare på vardera sidan om den mittersta observationen.

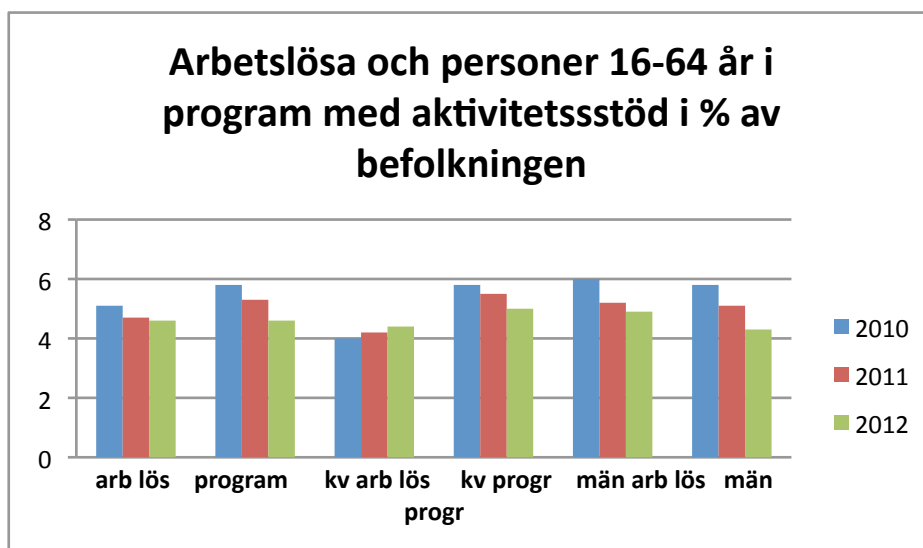
	2007			2009			2010		
	Kommun	Länet	Riket	Kommun	Länet	Riket	Kommun	Länet	Riket
Ensamstående utan hemmavarande barn*	15,7	13,6	13,8	16,4	15,5	16,7	18,9	16,4	17,4
Ensamstående med hemmavarande barn*	38,4	34,7	34,1	42,3	37,4	37,2	38,1	37,0	37,2
Övriga familjer med hemmavarande barn*	13,5	9,5	10,4	17,5	11,0	11,9	15,9	10,5	11,6
Pensionärsfamiljer	15,0	13,0	9,1	12,3	11,0	8,0	14,1	11,4	8,7
Familjer med sjuk- och aktivitetsersättning	9,4	9,9	11,4	11,7	11,2	12,8	10,8	12,1	13,9

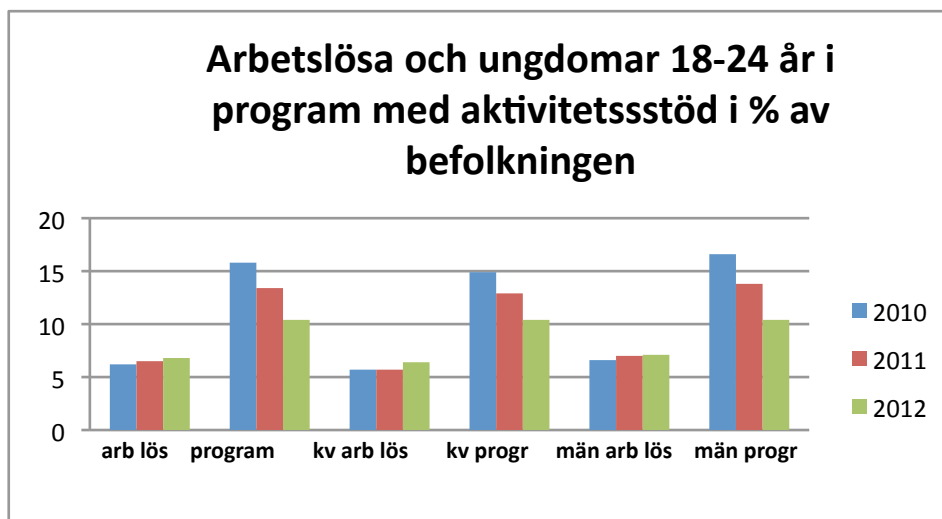
* Barn under 18 år

Kommentar: andelen familjer med hemmavarande barn med låg inkomst har minskat 2010 jmf med 2009 i kommunen till skillnad från länet och riket som ligger på ungefär samma nivå 2009 och 2010. Även andelen familjer med sjuk- och aktivitetsersättning har minskat 2010 jmf 2009 i kommunen till skillnad från länet och riket som ökat under samma period. Däremot har andelen ensamstående utan hemmavarande barn och pensionärsfamiljer med låg inkomst ökat 2010 jmf med 2009 i kommunen. Ökningen är inte lika stor i länet och riket även om andelen ökat även där.

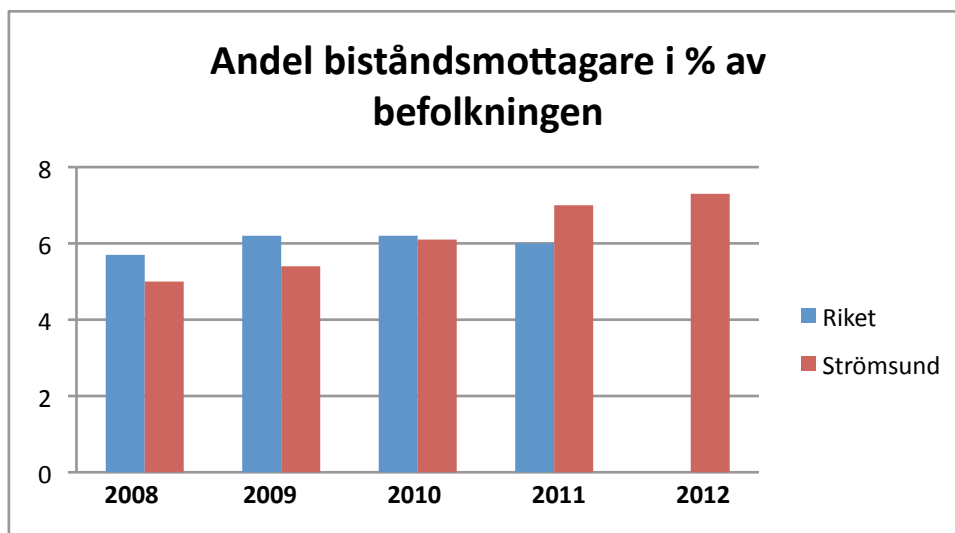
Indikator: Antalet arbets sökande; öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, bas (Källa: Arbetsförmedlingen)

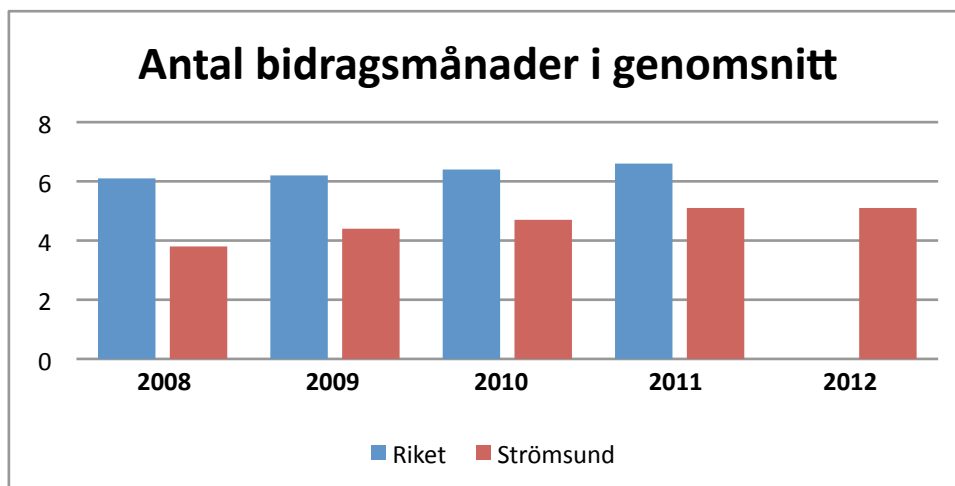

Kommentar: procenttalen baseras på en registerbaserad arbetskraft. Andelen totalt arbetslösa har minskat från 5,1 till 4,6 mellan åren 2010 och 2012, även andelen i program har minskat. Minskningen i arbetslöshet gäller främst den manliga befolkningen. Bland ungdomarna har arbetslösheten ökat något från 6,2 till 6,8. Ökningen bland ungdomar gäller både för kvinnor och för män. Andelen i program med aktivitetsstöd har också minskat.

Indikator: Ekonomiskt bistånd: andel av befolkningen, tid i bidragsberoende (Källa: SCB, Ekonomiskt bistånd)

Kommentar: andelen biståndsmottagare i procent av befolkningen har ökat årligen sedan 2008 (från 5 % till 7,3 %). Andelen är högre i Strömsund än i riket fr o m 2011. Enligt preliminära siffror är andelen biståndsmottagare i procent av befolkningen 7,3 %. Publicering av uppgifter när det gäller andel i % av befolkningen i riket sker preliminärt 2013-06-18.

Kommentar: antalet månader i genomsnitt är lägre i Strömsund jämfört med riket, men antalet månader i bidragsberoende i vår kommun har ökat sedan 2008. I riket började ökningen tidigare. Publicering av uppgifter när det gäller antal bidragsmånader i genomsnitt i riket sker preliminärt 2013-06-18.

Övrigt: Scb:s preliminära statistik från januari 2012 visar att det totala antalet biståndshushåll är oförändrat (459 hushåll) mellan åren 2011 och 2012. Antalet biståndsmottagare d v s alla personer som ingår i hushållet har däremot ökat från 847 år 2011 till 887 år 2012, vilket motsvarar en ökning med 5 %.

Av den månadsvisa uppföljningen som sker till SKL framgår att antalet hushåll i genomsnitt per månad för ungdomar 16-24 år har minskat jämfört med föregående år.

MÅL 3 . Barn och ungdomar har trygga och goda uppväxtvillkor

Förhållandena under barn- och ungdomsåren har stor betydelse för både den psykiska och den fysiska hälsan under hela livet. Barn och unga är en av de viktigaste målgrupperna för folkhälsoarbetet.

Framgångsfaktorer: bli sedd och bekräftad, föräldrastöd i olika former, viktiga arenor som familjecentral, förskola och skola, trygg och säker, social och emotionell förmåga, goda levnadsvanor.

Utmaningar/satsningar

- **Förbättrat psykiskt välbefinnande bland unga vuxna**
- **Fortsatt utveckling av föräldrastöd**
- **Trygg och säker skolmiljö**
- **Ökad andel behöriga till gymnasieskolan**
- **Förskoleverksamhet med pedagogisk inriktning (Inriktningsmål)**

Indikator: Självsattad hälsa, psykosomatiska besvär (Källa: Hälsosamtal i skolan).

Enkät för: 8:an (ht2011 - vt2012)

Registrerade skolor: Backe Centralskola, Centralskolan Hoting, Grevåkersskola, Vattudalsskolan.

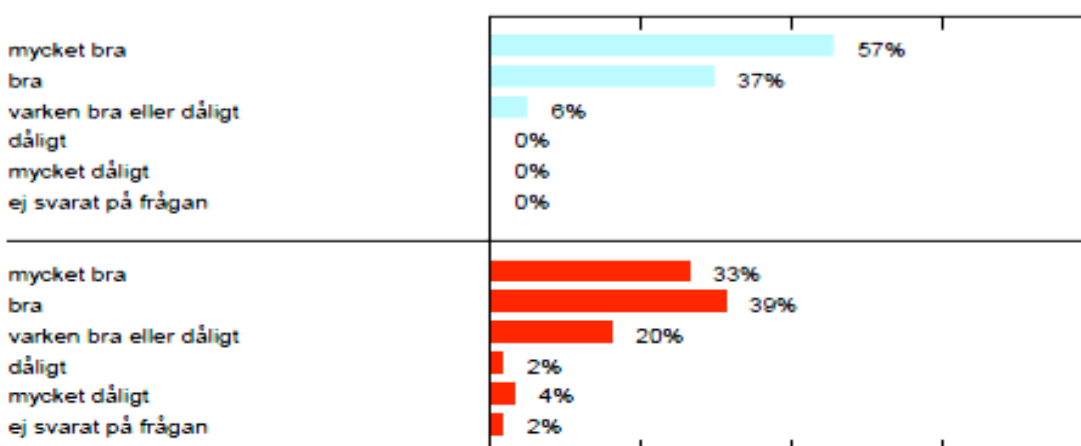
Valda skolor - inga registreringar: Frostviksskolan.

Antal elever som svarat på enkäten: 51 pojkar och 54 flickor (105)

Statistik gäller enbart Strömsunds kommun kommun och angivna skolor.

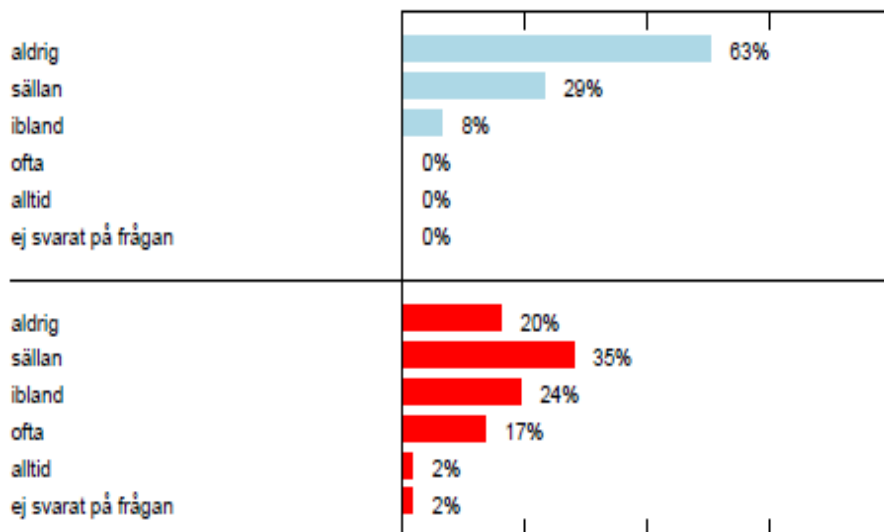
Pojkar
Flickor

14. Jag mår...

Kommentar: De allra flesta flickor (72%)och pojkar (94%) i årskurs 8 mår bra.

17.a. Jag har de senaste tre månaderna känt mig ledsen eller nedstämd

Kommentar: 17% av flickorna i åk 8 känner sig ofta ledsen eller nedstämd, till skillnad från pojkarna där 8% känner sig ledsen eller nedstämd ibland.

Indikator: Andel barn 0-20 år placerade i familjehem eller hem för vård eller boende
(Källa: Individ och familjeomsorg)

År	Andel per tusen 0-20 år
2010	7,9
2011	8,9
2012	11,6

Kommentar: Ökat antal placerade barn i Hem för vård eller boende (Hvb-hem) och i familjehem. Under 2012 var det 30 barn och unga som var placerade. Året innan var 23 barn placerade. Av samtliga placerade var 13 flickor och 17 pojkar. Ensamkommande flyktingbarn ingår inte i underlaget.

Indikator: Trygghet, trivsel, orättvis behandling (Källa: Elev- och föräldraenkät)

Frågeområdet **trygghet** visar 2012 god måluppfyllelse. Den ligger på 85,9 procent, vilket sammanfaller med både 2011 och 2010 års elev- och föräldraenkät. Inga större skillnader mellan flickor och pojkar.

Detta sammanfaller även med Luppenkäten 2012 där de flesta av ungdomarna i årskurs 8 i Strömsunds kommun upplever att de är trygga. Bland de områden i Luppenkäten, som eleverna upplever "mest otrygga" är det egna bostadsområdet på kvällen och på natten.

En fråga som sticker ut i Lupp 2012 är att 21,2 % av eleverna i åk 8 uppger att de har blivit mobbad eller utfryst det senaste halvåret. Det framkommer att huvuddelen sker utanför skolans arenor.

Frågeområdet **trivsel** visar 2012 god måluppfyllelse. Den ligger på 88,5 procent, vilket sammanfaller både med 2010 och 2011 års elev- och föräldraenkät. Inga större skillnader mellan flickor och pojkar.

Detta sammanfaller dock inte i lika hög utsträckning med Luppenkäten 2012, där de flesta (57,4 %) av 101 elever från årskurs 8 och (67,6 %) av 75 svarande elever i gymnasieskolans årskurs 2 i Strömsunds kommun svarat att: "Det är bra stämning i skolan". Andelen som svarat "stämmer varken bra eller dåligt" ligger kring 25 % i båda fallen 2012 vilket är en ökning i förhållande till föregående Luppundersökning.

En bidragande **orsak** till det positiva utfallet vad gäller trivsel och trygghet kan vara skolornas systematiska likabehandlingsarbete och uppföljningen av likabehandlingsplanerna. En annan orsak kan vara att kommunen har många små skolenheter, där man snabbt tar tag i händelser. En tredje orsak kan vara att det sker ett systematiskt och formaliserat arbete med värdegrundsfrågor i kommunens samtliga grundskolor sedan hösten 2008.

Indikator: Behörighet till gymnasieskolan, bas (Källa: Skolverket)

Behörighet till gymnasieskolan	2010 S-sund	Vt 2010 Riket	2011 S-sund	Vt 2011 Riket	2012 S-sund	Vt 2012 Riket
Andel (%) behöriga till gymnasieskola (exkl sommarskola)	79,5	88,2	76,1	87,7	90,1	87,5
Andel (%) behöriga till gymnasieskola (inklusive sommarskola)	82,2		82,1*		90,1*	

*) inkl sommarskola

Kommentar: Våren 2012 var behörigheten bland pojkar 88,5% och flickor 91,4% (totalt 90,1%). Sommarskola påverkade inte behörigheten utan endast att fler elever fick betyg i enskilda ämnen.

Indikator: Andel anställda årsarbetare med högskoleutbildning i kommunal förskola
(Källa: Skolverket)

	Kommunen			Kommungruppen			Samtliga kommuner		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Andel (%) årsarb med pedagogisk högskole utb	49	50	46	55	54	54	54	54	54

Kommentar: Med kommungrupp menas SKL:s kommungruppsindelning för åren 2009-2011. Andelen årsarbetare i förskolan med pedagogisk högskoleutbildning 2012 har minskat något jämfört med 2011.

Indikator: Barnfattigdomsindex, bas (Källa: FHI, SCB, Inkomst – och taxeringregistret).

Tabellen visar andel barn med svensk eller utländsk bakgrund som finns i ekonomiskt utsatta hushåll. Med "ekonomiskt utsatta" menas hushåll med låg inkomst eller socialbidrag. Med utländsk bakgrund menas minst en utlandsfödd förälder.

	2007			2009			2010		
	Kommun	Länet	Riket	Kommun	Länet	Riket	Kommun	Länet	Riket
Antal barn 0-17 år	2357	25351	1924845	2111	24414	1914588	2083	24205	1905901
Andel (%) barn med utländsk bakgrund	11,4	10,1	24,1	14,4	11,3	25,9	16	12	27
Andel (%) barn med utländsk bakgrund som finns i ekonomiskt utsatta hushåll	52,6	31,7	28,5	60,4	36,3	31,9	65	37	31
Andel (%) barn med svensk bakgrund som finns i ekonomiskt utsatta hushåll	10,4	6,9	5,3	9,8	7,5	6,3	9	7	6
Differens utländsk-svensk bakgrund % enheter	42,2	24,8	23,2	50,6	28,8	25,6	57	30	25
Andel (%) barn totalt som finns i ekonomiskt utsatta hushåll	15,2	9,4	10,9	17,1	10,7	12,9	17	11	13

Kommentar: andelen barn med utländsk bakgrund som finns i ekonomiskt utsatta hushåll är mycket hög (65%) i kommunen jämfört med länet och riket. Skillnaden mellan barn med utländsk bakgrund och barn med svensk bakgrund i ekonomiskt utsatta hushåll är större i vår kommun än i riket och länet. Även andelen barn med svensk bakgrund är hög (9%), även om skillnaden är mindre jämfört med länet och riket.

MÅL 9 och 10. Främja fysisk aktivitet, goda matvanor och livsmedel

Regelbunden fysisk aktivitet främjar hälsa och välbefinnande samt har en sjukdomsförebyggande effekt.

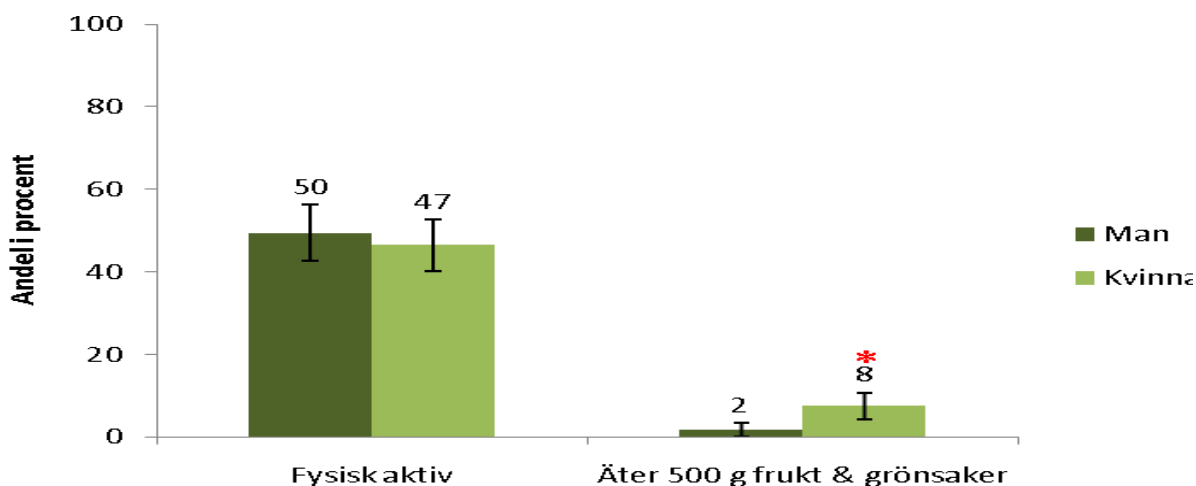
Goda matvanor är bra för hälsan och välbefinnandet och är en förutsättning för en positiv hälsoutveckling.

Framgångsfaktorer: miljöer som underlättar hälsosamma levnadsvanor, individen stärks att göra bra val, inbjudande utemiljö, hälsoproblem kan förebyggas, god kosthållning inom kommunala verksamheter.

Utmaningar/satsningar

- **Fler som är fysiskt aktiva i genomsnitt minst 30 minuter per dag**
- **Ökad kunskap i kommunala verksamheter om betydelsen av fysisk aktivitet och goda matvanor**
- **Tillhandahålla möjligheter till motion och rekreation (inriktningsmål)**

Indikator: Fysiskt aktiva vuxna i genomsnitt minst 30 min eller mer per dag

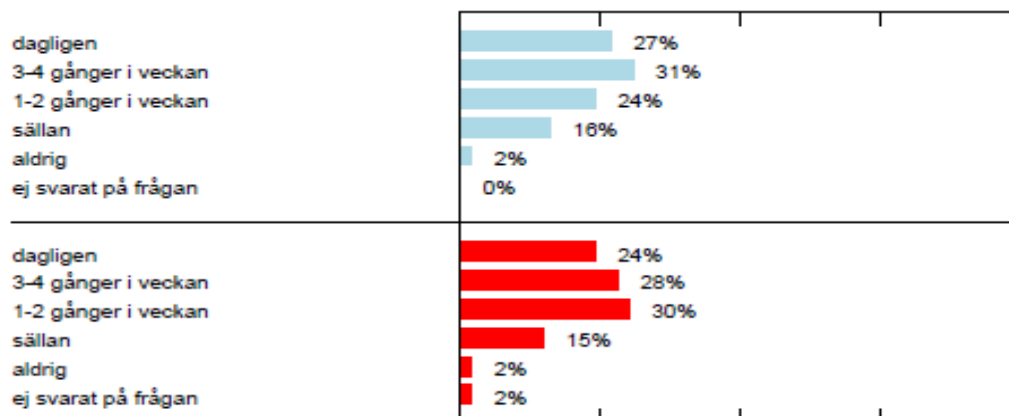
Det är 78 procent i Strömsunds kommun som vill öka sin fysiska aktivitet, varav nästan 1 500 personer vill ha stöd i sin förändring. Öka sitt intag av frukt och grönsaker vill 61 procent och närmare 500 personer vill ha hjälp. (Källa: *Hälsa på lika villkor 2010*)

2006 angav 58 procent av männen och 57 procent av kvinnorna i kommunen (16-84 år) att de hade fysisk aktivitet mer än 30 minuter per dag, vilket är lägre än både länet och riket. (Källa: *Hälsa på lika villkor 2006*)

Indikator: Fysiskt aktiva barn och ungdomar på fritiden (Källa: Hälsosamtal i skolan).

Kommentar: Antalet elever i årskurs 8 läsåret 2011-12, som svarat på enkäten är 54 flickor och 51 pojkar (Totalt 105). De flesta elever i årskurs 8 tränar/motionerar minst 30 minuter flera gånger i veckan.

11. Jag tränar/motionerar minst 30 minuter

Indikator: Kunskap om kostens och motionens betydelse (ingår i frågeområdet lärandet i elev- och föräldraenkäten)

Elev- och föräldraenkät 2012

- hur du i skolan fått kunskap om kostens betydelse för att du skall må bra?

	1 Inte alls nöjd	2 Inte helt nöjd	3 Nöjd	4 Jättenöjd	5 Vet ej	Medel	Svarande	Inget svar
Totalt	3,8%	13,5%	55,4%	18,8%	8,5%	2,97	260	5
Pojkar	1,7%	20,0%	54,8%	16,5%	7,0%	2,93	115	1
Flickor	5,7%	8,5%	56,0%	20,6%	9,2%	3,01	141	3

- hur du i skolan fått kunskap om motionens betydelse för att du skall må bra?

	1 Inte alls nöjd	2 Inte helt nöjd	3 Nöjd	4 Jättenöjd	5 Vet ej	Medel	Svarande	Inget svar
Totalt	1,5%	11,9%	56,9%	21,2%	8,5%	3,07	260	5
Pojkar	0,9%	16,5%	56,5%	18,3%	7,8%	3	115	1
Flickor	2,1%	8,5%	56,7%	23,4%	9,2%	3,12	141	3

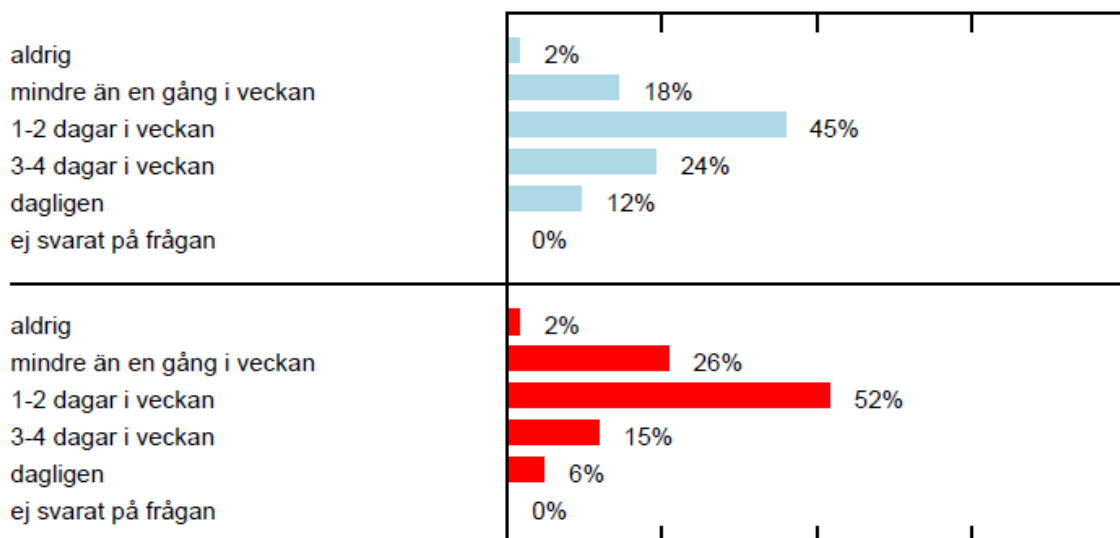
Frågeområdet om kostens och motionens betydelse visar 2012 godtagbar måluppfyllelse. Den ligger på 74,2 % för kosten och på 78,1 % procent när det gäller kunskap om motionens betydelse, vilket sammanfaller *både* med 2010 och 2011 års elev- och föräldraenkät. Inga större skillnader mellan flickor och pojkar även om flickorna ligger något högre 2012.

Indikator: Matvanor (Källa: Hälsa på lika villkor) samt (Hälsosamtal i skolan).

Av Hälsa på lika villkor framgår att 2 procent av männen och 8 procent av kvinnorna äter 500 g frukt och grönsaker dagligen. Öka sitt intag av frukt och grönsaker vill 61 procent och närmare 500 personer vill ha hjälp.

Jämförelse med 2006 är inte möjlig, eftersom frågans formulering var annorlunda då. Av resultatet framgår att "det är färre än var tionde kommuninvånare i Strömsunds kommun som äter frukt och grönsaker 5 gånger/dag eller oftare. Kvinnor äter tillräckligt med frukt och grönsaker i högre grad än män".

9. Jag dricker söta drycker (läsk, saft, måltidsdryck)

Kommentar: Antalet elever i årskurs 8 läsåret 2011-12, som svarat på enkäten är 54 flickor och 51 pojkar (Totalt 105). De flesta elever i årskurs 8 dricker söta drycker mellan 1-4 dagar i veckan. (Källa: Hälsosamtal i skolan)

Indikator: Andel barn som ammas vid 6 månaders ålder (Källa: Årsrapporter, 2011 och 2012, landstinget)

Barn födda år		2010	2011
Andel i % som ammas helt vid 6 mån ålder	Strömsund	7.5	14,4
	Länet	10.7	14,9
Andel som ammas helt och/eller delvis vid 6 mån ålder	Strömsund	56.1	65,6
	Länet	62.4	63,9

Kommentar: andelen i % som ammas helt och andelen som ammas helt och/eller delvis har ökat både i kommunen och i länet. Ökningen i % är större i kommunen än i länet. Barn som fått smakportioner registreras som helt och/eller delvis.

Indikator: Andel 10-åringar med normalvikt, övervikt och fetma (Källa: Hälsosamtal i skolan).

Kommentar: Drygt en fjärdedel av 10-åringarna i Strömsunds kommun är överviktiga och ca 8% av 10-åringarna har fetma. Inga skillnader mellan flickor och pojkar när det gäller övervikt och fetma.

BMI statistik

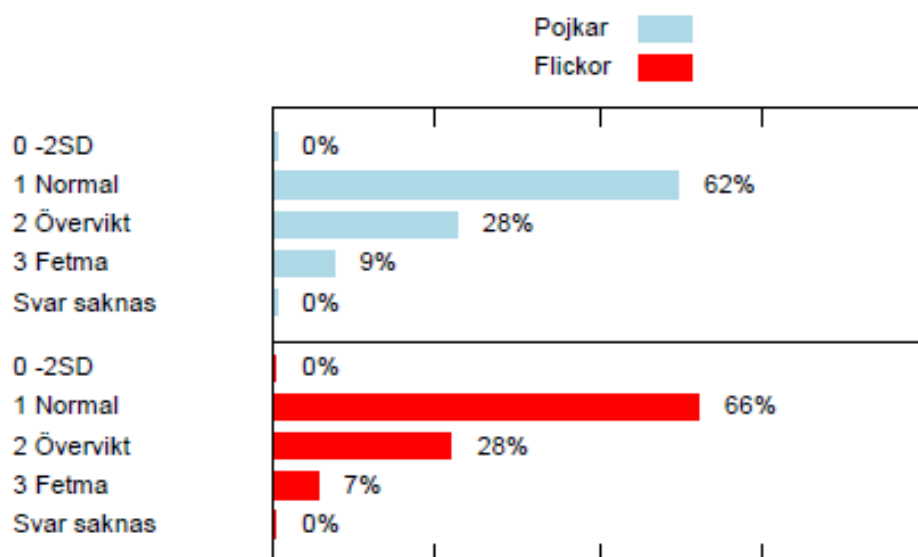
Enkät för: 10-åringar (ht2010 - vt2011)

Registrerade skolor: Backe Centralskola, Bodumsskola, Bredgårdsskolan, Centralskolan Hoting, Grevåkersskola, Hedenvindsskolan, Kyrktåsjöskola.

Valda skolor - inga registreringar: Frostviksskolan, Fyråsskola, Gubbhögensskola, Gåxsjöskolan, Jormvattnets skola.

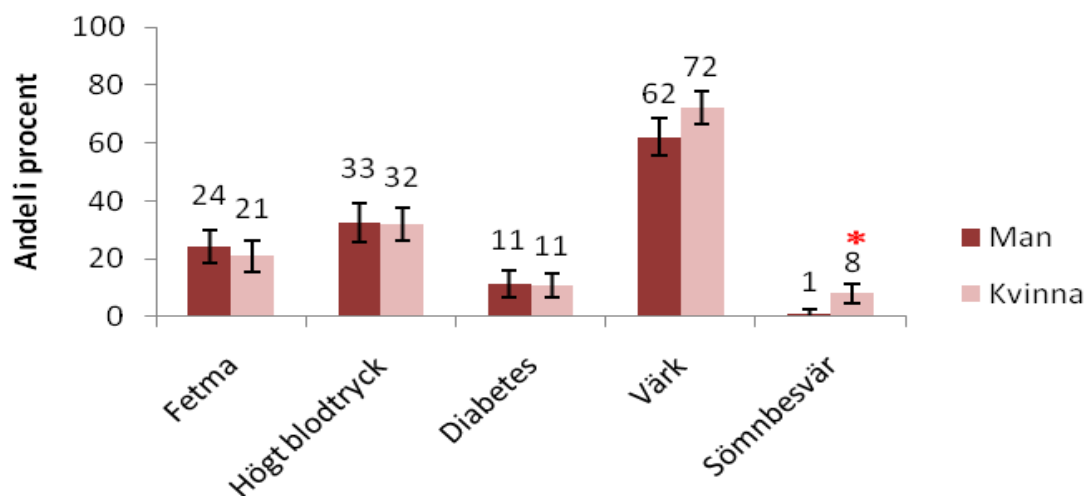
Antal elever som svarat på enkäten: 53 pojkar och 58 flickor (111)

Statistik gäller enbart Strömsunds kommun kommun och angivna skolor

Indikator: Andel vuxna med fetma (Källa: Hälsa på lika villkor)

Fetma är vanligare bland Strömsunds män än bland männen i länet (24% mot 15%)
Andelen av invånarna som uppgett högt blodtryck har ökat sedan mätningen år 2006.
Andelen är också högre än i övriga länet, 32 procent jämfört med 23 procent. En högre andel av kvinnor i Strömsunds kommun uppger diabetes jämfört med kvinnor i övriga länet (11% mot 6%)

2006 var det cirka 18 procent av kommuninvånarna (24 procent av männen och 12 procent av kvinnorna) som led av fetma, dvs. de har ett BMI (Body Mass Index) som var högre än 30. Män i Strömsunds kommun hade fetma i större grad än i länet och riket. (Källa: Hälsa på lika villkor, 2006)

MÅL 11. Minskat bruk av alkohol, tobak och ett samhälle fritt från narkotika och dopning.

Missbruk av alkohol leder till medicinska och sociala problem av stor omfattning, men även riskbruk av alkohol är ofta skadligt för hälsan på olika sätt.

Rökning är en av de enskilt största hälsoriskerna, så att minska rökningen är en viktig uppgift för folkhälsoarbetet.

En helt narkotika- och dopningsfri kommun är en viktig ambition som kräver stora insatser

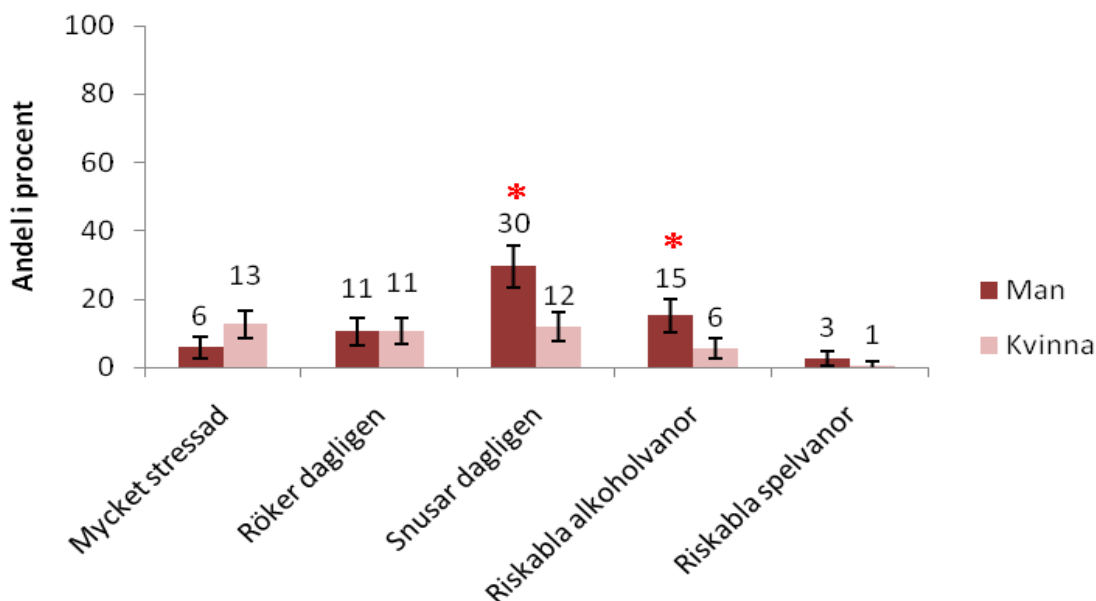
”Nyckelord”: minska den generella alkoholkonsumtionen, skjuta upp ungdomars alkoholdebut, total avhållsamhet under uppväxtåren, vid graviditet samt i trafiken och i arbetslivet. Tobaksfri start i livet, ingen ska mot sin vilja utsättas för rök.

Utmaningar/satsningar

- **Minskat bruk av alkohol och tobak med särskilt fokus på unga vuxna**
- **Motverka langning av alkohol och tobak till underåriga**
- **Narkotikafritt samhälle**
- **Inga rattonyktra**

Indikator: Riskabel alkoholkonsumtion bland unga vuxna: I länet uppger en fjärdedel av unga vuxna en riskabel alkoholkonsumtion. Uppgifter för kommunen saknas pga att inte tillräckligt många tillfrågats/svarat. (Källa: Hälsa på lika villkor, 2010)

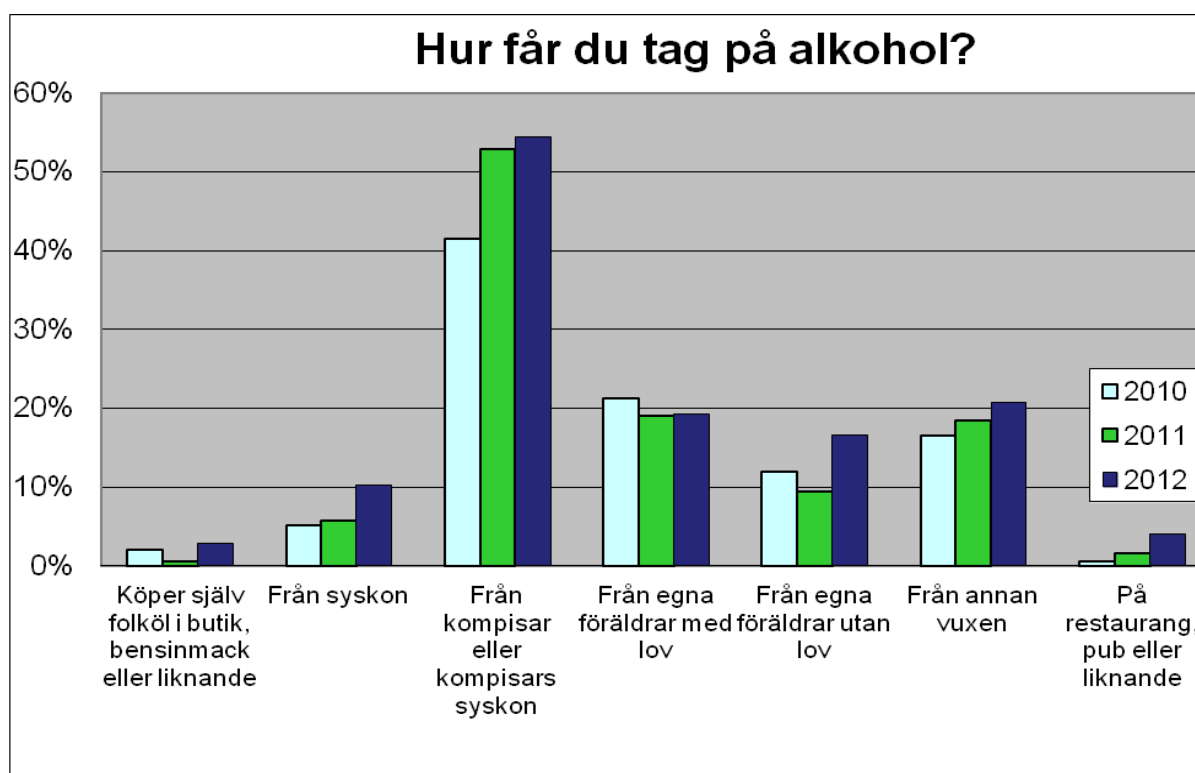
Indikator: Andel rökare (Källa:Hälsa på lika villkor, 2010)

En avsevärt större andel av männen i Strömsunds kommun snusar dagligen jämfört med kvinnorna (30% mot 12%). En betydligt större andel av männen har också riskabla alkoholvanor jämfört med kvinnorna i kommunen (15 % mot 6%). Röker dagligen gör 11 procent av befolkningen. (Källa: *Hälsa på lika villkor*)

2006 var andelen kvinnor som röker dagligen omkring 15 procent och andelen män omkring 9 procent. I länet rökte (oavsett ålder) 14 procent kvinnor och 11 procent män dagligen. 31 procent av männen i kommunen snusade och 10 procent av kvinnorna. Ingen förändring när det gäller riskabla alkoholvanor (Källa: *Hälsa på lika villkor, 2006*)

Indikator: Langning av alkohol från föräldrar, kompisar eller andra (Källa: Drogvaneundersökning)

Kommentar: Liksom tidigare så är det i huvudsak kompisar och kompisars syskon (55%) som langar alkohol till ungdomarna. Flickor får i högre grad tag på alkohol från kompisar eller kompisars syskon. En negativ utveckling är att ungdomarna i högre utsträckning än tidigare kunnat köpa folköl i butik och på mackar, de har även kunnat inhandla alkohol på restaurang, pub eller liknande. En viss minskning när det gäller föräldrarnas langning till sina tonåringar.

Trend: Det har skett en ökning när det gäller langning av alkohol från äldre ungdomar (syskon, kompisars syskon). Bruket av alkohol ingår numera i betydligt större omfattning i TV, film och reklam och därmed nås ungdomarna av en massiv marknadsföring där alkoholen visas som en naturlig del i människors vardag. Genom det föräldrastödsprogram som senaste åren använts på högstadiet vill vi fortsätta att öka medvetenheten hos föräldrarna och därmed minska föräldralangningen och höja debutåldern.

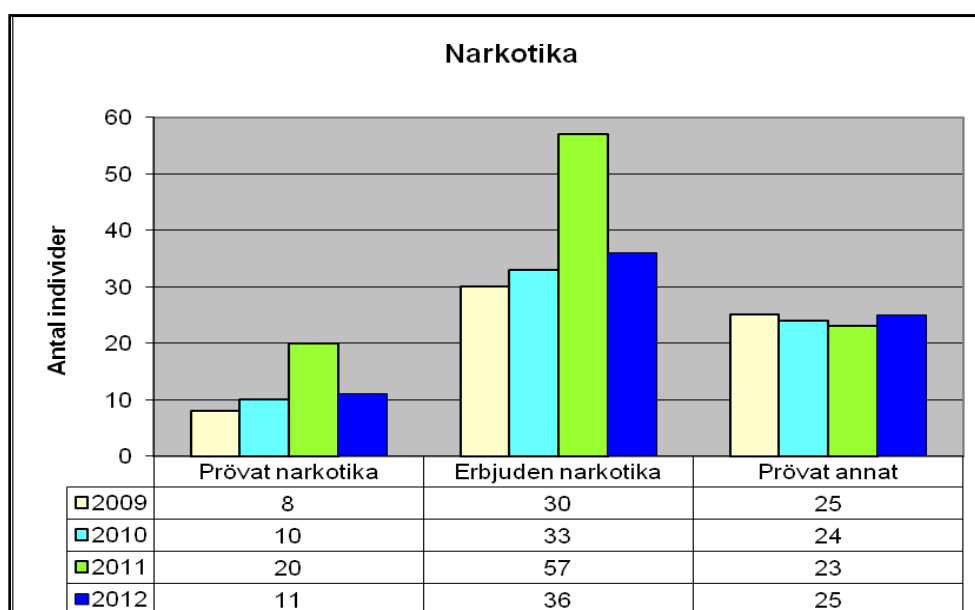
Minskat alkoholbruk bland våra ungdomar:

En tydlig minskning av alkoholbruket hos våra högstadieungdomar har skett under 2010-2012. En trolig bidragande orsak är satsningen på föräldrastödsprogrammet Effekt. Den lokala drogvaneundersökningen visar på en minskning från 42 % (2010), 31 % (2011) och 26 (2012), när det gäller antal elever i åk 7 som provat alkohol de senaste 12 månaderna. I åk 8-9 ser vi en minskning på ca 9-10 % vid en jämförelse de senaste åren. (Källa: *Drogvaneundersökningen*)

Indikator: *Antal narkotikabrott* (Källa: Polisen)

Misstanke om narkotikabrott finns i 13 ärenden under 2012 jämfört med 2011 då det var 16 ärenden.

Indikator: *Andelen som provat narkotika* (Källa: *Drogvaneundersökning*)

- 3,1 % motsvarande 11 individer, har provat narkotika
- 10,1 % motsvarande 36 individer, har blivit erbjuden att pröva narkotika
- 7,0 % motsvarande 25 individer, har provat annat för berusning
- Fler pojkar än flickor har provat narkotika (3,8 % resp 2,4 %).
- Lika många pojkar som flickor har blivit erbjuden att pröva narkotika.

- Fler pojkar än flickor har prövat annat (8,1 % resp 5,9 %).

Kommentar: Drogvaneundersökningen visade att 11 personer prövat narkotika, vilket är en tillbakagång efter den topp som visade sig 2011. 36 personer har erbjudits narkotika, jämfört med 57 personer 2011. Det är betydligt fler pojkar än flickor som prövat narkotika.

Trend: Trots den tillbakagång som 2011 års drogvaneundersökning visar på så kan en ökning av både narkotikatillgång och narkotikabruk hos ungdomar väntas. Detta sker i övriga länet liksom i landet. Bidragande orsaker till detta är troligen den ökande marknad av nätdroger som utvecklats och en liberalare syn på droger hos ungdomarna själva. Därmed är det angeläget att de narkotikaförebyggande insatserna genomförs på bred front och i nära samverkan mellan de olika aktörerna.

Indikator: Antal rattonyktra/antal test. Jämförelse länet/riket. (Källa: Polisen)

Andel som varit rattonyktra vid alkoholutandningsprov	Kommunen		Länet		Riket	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
	19/2830	28/1827	308/32901	287/33068	21511/2491559	25529/2300000
1/149	1/65	1/107	1/115	1/116	1/87	

Kommentar: Andelen påverkade fordonsförare vid polisens kontroller har öka från ca 1/149 2011 till 1/65 2012. Vilket kan ha påverkats av att fler kontroller har varit riktade senaste året. Nationellt har antalet trafikolyckor med misstänkt alkoholpåverkan minskat med ca 10% jmf med 2011.